

Ambitie As Berlicum Middelrode Buitengebied

De As Berlicum, Middelrode, Buitengebied is een lokale verbinding voor de kernen en de directe omgeving. Door een goede combinatie van verbinding en ontsluiting en daarnaast het versterken van de eigen identiteit en leefbaarheid van de verschillende gebieden vormt de As een meerwaarde voor de omgeving.

Robuuste bomen voor een duurzame structuur

De As krijgt een robuuste groenstructuur met bomen van de eerste grootte, dat zijn echt grote bomen. Een doorgaande groenstructuur in de lengterichting van de As is wenselijk om de verbindende rol te benadrukken. Bomen zijn ook erg duurzaam. Ze verminderen de kans op hittestress, houden regenwater vast en kunnen de biodiversiteit positief beïnvloeden.

Om ook echt die robuuste groenstructuur te kunnen krijgen moet een groot deel van de bomen 75 jaar of ouder kunnen worden. Daarvoor is een goede groeiplaats nodig, zowel boven- als ondergronds. De keuze van de boomsoorten wordt afgestemd op hun standplaats en de manier waarop beheer en onderhoud uitgevoerd kan worden. Ook is het van belang dat de plekken van de bomen en de verlichting op elkaar afgestemd worden, zodat het verlichtingsniveau ook in de toekomst goed blijft.

Daarnaast wordt bij het ontwerp van de boomstructuur zoveel mogelijk rekening gehouden met daglichttoetreding in de woning van aanwonenden. Bijvoorbeeld door een nieuwe boom op te schuiven naar een plek waar de schaduwwerking minder is.

De opbrengst van zonnepanelen is ook een aandachtspunt wanneer het gaat om de plaats van bomen. Omdat bomen op veel manieren een positief effect op onze leefomgeving hebben, kan het belang van het rendement van zonnepanelen echter niet altijd boven het belang van het plaatsen van een boom gaan.

Een goede ontsluiting van de dorpen

De As als geheel is een lokale verbindingsweg met een verzamel functie. Enkele delen van de As spelen daarnaast een belangrijke rol in de ontsluiting van de dorpen. De snelheid en vormgeving voor een wegdeel moet passen bij de primaire verkeersfunctie. Ook de rol en vormgeving van de parallelwegen moeten passen bij dat geheel.

De juiste vormgeving zorgt voor een goede doorstroming en afwikkeling van het verkeer. Dit voorkomt ongewenste verkeersstromen in omliggende woongebieden. De busverbinding is belangrijk voor de dorpen en moet worden gehandhaafd.

Verbondenheid met de omgeving

De As is een belangrijke ruggengraat van de dorpen Berlicum en Middelrode en het aanliggende buitengebied. De verbinding van de As met de omliggende omgeving zorgt voor een afwisselende, levendige en functionele route.

Hiervoor moet de omgeving zichtbaar en herkenbaar zijn vanaf de As. Bijvoorbeeld een doorkijk op de groene omgeving buiten de kern of op het dynamisch beekdal van de Aa. Bruggen, steigers en kades kunnen een rol spelen in de verbinding met het water in de buurt. Veel voorzieningen in de dorpen zijn gesitueerd aan of nabij de As. De zichtbaarheid en bereikbaarheid hiervan is ook een belangrijke functie van de As.

Waardevolle plekken in het straatbeeld, zoals cultuurhistorische gebouwen, kunnen ook benut worden. Wanneer deze op afstand van de As zijn gelegen kunnen paadjes zorgen voor de gewenste verbinding. Met referenties zoals kunstwerken of informatie panelen kan vanaf de As worden verwezen naar deze cultuurhistorische en recreatieve plaatsen.

Een eigen identiteit per wegdeel

De As moet bijdragen aan de uitstraling van Berlicum en Middelrode en het buitengebied. Kernwaarden zijn sfeer, gemoedelijkheid en leefbaarheid. De verschillende karakteristieke delen maken de As bijzonder. Ze dragen bij aan de herkenbaarheid en identiteit van de As en haar omgeving.

De karakteristieke delen moeten behouden en het liefst versterkt worden. Leidend hierbij is het bestaande karakter van het desbetreffende wegdeel. De beleving van de weggebruikers zoals afwisseling is net zo belangrijk als een prettige leefomgeving voor de bewoners.

Voor het onderscheid in de wegdelen wordt gekeken naar de eigenschappen van de As ter plaatse. Licht het wegdeel bijvoorbeeld binnen of buiten de kom, staan woningen dicht op of ver van rijbaan, is er wel of geen openbare ruimte beschikbaar, zijn er voorzieningen aanwezig of zitten er bedrijven?

Het versterken van de identiteit kan op veel manieren. Bijvoorbeeld door de keuze voor een bepaald type verharding zoals asfalt of gebakken straatklinkers. Mogelijk kunnen plaatselijk trottoirs en parallelwegen een andere functie krijgen. Voor het groen zijn verder soortendiversiteit, seizoensbeleving en ritme belangrijke aandachtspunten waarmee de identiteit kan worden versterkt. Voor de verlichting kan gevarieerd worden met verschillende type openbare verlichting. Er kan zelfs gekozen worden voor innovatieve smart city oplossingen.

Beperken verkeersoverlast door een passende inrichting

Gemotoriseerd verkeer kan overlast en onveilige situaties veroorzaken. Vooral als er in de straat ook woningen dicht op de weg staan. De inrichting van de straat heeft veel invloed op het gedrag van de weggebruikers, de hoeveelheid autoverkeer en de snelheid. Daarom is het van belang dat de inrichting de automobilist bewust maakt van het karakter van het wegdeel en stuurt in het gewenste gedrag.

Bij de inrichting moet voldoende aandacht zijn voor de kwetsbare verkeersdeelnemers. Ook het aantal en de locatie van parkeerplaatsen moeten zijn afgestemd op het gebruik ter plaatse. Het gebruiken van geluidsarme verharding en het beperken van het aantal drempels draagt ook bij aan het verminderen van overlast.

Ruimte om te wandelen en fietsen

De As ligt deels binnen de komgrenzen en deels daarbuiten. Ook de hoofdfunctie is per wegdeel anders. Zo hebben sommige delen vooral een verblijfsfunctie en andere meer een verzamel functie. De voorzieningen voor voetgangers en fietsers en moeten passen bij de aard van het wegdeel.

Binnen de komgrenzen moeten er in ieder geval goede en toegankelijke wandel voorzieningen zijn. Deze moeten geschikt zijn voor zoveel mogelijk mensen, dus ook voor mensen met een rollator of een kinderwagen. Op plekken waar veel ouderen komen wordt ook rekening gehouden met mensen met dementie. Voor hen is het belangrijk dat het voetpad breed is, goed verlicht is en er geen obstakels zijn. Ook zichtbare herkenningspunten en bewegwijzering zijn van belang. Deze punten zijn ook van belang voor slechtzienden.

Voetpaden vormen met elkaar een aansluitende route, naar een school of winkelcentrum bijvoorbeeld. Er wordt hierbij aansluiting gezocht bij routes en plekken die in de omgeving van de As liggen. Bijvoorbeeld in de vorm van een verbinding met een speeltuintje of een ontmoetingsplek in de wijk. Plekken om de As veilig over te kunnen steken horen hier zeker ook bij. Een zebrapad wordt hier alleen voor gebruikt als dit verkeerskundig gezien nodig is.

Goede en veilige fietsvoorzieningen zijn zowel binnen als buiten de kom belangrijk. Bij wegdelen van 50 km/uur of meer liggen het liefst vrijliggende fietspaden. Voor wegdelen met een lagere snelheid zijn geen aparte fietsvoorzieningen zoals fietspaden of -stroken nodig.

Toekomstbestendig door meer ruimte voor groen en water

Meer en afwisselend groen én voldoende ruimte voor water zijn erg belangrijk om goed met de gevolgen van de klimaatverandering om te gaan. Dit heet klimaatadaptatie. Het draagt bij aan het voorkomen van droogte, wateroverlast en hittestress.

Waar mogelijk wordt het regenwater door middel van infiltratie langer vastgehouden op de plek waar het valt. Afvoer met de riolering heeft niet de voorkeur. Teveel regenwater wordt opgevangen in waterpartijen, sloten of in een overloopgebied zoals de watertuin in Middelrode of het Dynamisch Beekdal. De beschikbare ruimte voor waterberging wordt in samenhang met andere gewenste (groen)functies bepaald en moet samengaan met een aantrekkelijke landschappelijke inrichting.

Waterberging onder de rijbaan is ook een mogelijkheid om regenwater langer vast te houden. Dit is nu nog lastig te beheeren en heeft daarom nog niet de voorkeur. Wanneer bijvoorbeeld het riool aan vervanging toe is ontstaat wel een mogelijkheid om water te bergen onder de rijbaan door middel van bijvoorbeeld een infiltratie riool.

De betrokkenheid van inwoners, bedrijven en belangenorganisaties is essentieel. Iedereen heeft een eigen verantwoordelijkheid voor het verwerken van het hemelwater dat op het eigen terrein valt.

Ook bomen leveren een belangrijke bijdrage aan het vasthouden van regenwater en het voorkomen van hittestress. Hierbij is ventilatie ook belangrijk, er moet voldoende ruimte tussen de bomen zijn voor een frisse wind aan het einde van een warme dag. Gevarieerd en bloeiend groen zorgt voor biodiversiteit. Hierdoor is het groen minder kwetsbaar voor droogte, water en ziektes en heeft het meer waarde voor fauna. De groeninrichting moet daarnaast zodanig robuust zijn dat machinaal onderhoud mogelijk is.

Deze ambitie wordt gebruikt als toetsingskader, om prioriteiten te stellen en om concrete invulling te geven aan uit te voeren projecten en werkzaamheden op en rondom de As.